

Σοβαστέρ

Παρουσίαση του ποιητικού έργου της Έλλης Παιονίδου

« Αν θες να ικανοποιήσεις όλες τις αισθήσεις που μαζεύονται σαν σμάρια μέσα σου, λογική, φαντασία, μάτια και μυριάδες άλλα που οι ψυχολόγοι δεν έχουν ακόμα ονομάσει, γράψε ένα ποίημα. Δώσε τους ρυθμό κι αγκάλιασέ τα σ' ένα αρμονικό σύνολο».

Λόγια της συγγραφέας Βριτζίνια Γουλφ, λόγια που πραγματώθηκαν μέσα από τις ανησυχίες, τις έγνοιες, τις ευαισθησίες, τις ανάγκες και το καλλιτεχνικό αισθητήριο της ποιήτριας Έλλης Παιονίδου.

Γεννημένη στο χωριό Βάσα Κοιλανίου, με ξύπνια, καθάρια και ελεύθερη σκέψη στηλιτεύει το μπέρδεμα της συνείδησης, το βόλεμα και τις πρόχειρες δικαιολογίες που οδηγούν μοιραία στην αλλοτρίωση και στην απεμπόληση του εαυτού μας.

Σαν επάλειψη στην εσωτερική διάβρωση που χάραξε τις εποχές, η ποιήτρια ξεδιπλώνει με την έντεχνη της πέννα τη δροσιά και την αγνότητα απ' το χρώμα της υπαίθρου, τις μυρωδιές του πεύκου, τ' αμπελιού, και της συκιάς, το μυστήριο της θάλασσας, το μαγικό το κάλεσμα της λεμονιάς και της μυρτιάς.

Φωνές που πλανώνται σ' ολόκληρη τη συλλογή « Χώμα της Κύπρου» και αφήνονται να εισχωρήσουν στον καθένα αβίαστα, άλλοστε σαν αντίσταση για τη χαμένη καθαρότητα, την αξιοπρέπεια και την αλήθεια που αντιστέκονται στην ιστοπέδωση, κι άλλοτε απλά και τρυφερά σαν αποκούμπι καθημερινό, καταφύγιο γαλήνης και νοσταλγία δειλινού.

«Καλύψαμε με μια πρόχειρη δικαιολογία
τη θυσία της Ιφιγένειας και του Ισαάκ
και σε μετατρέψαμε
σε είδος αγοραπωλησίας» σ. 5

«Αγωνίζεσαι, σαν ηρωικός δρομέας,
να κρατήσεις τη σκυτάλη της αξιοπρέπειας»
«Πεύκο, πεύκο της Κύπρου, σαν και τη ψυχή της
που αγωνίζεται να κρατήσει μian αλήθεια» σ.7

«Μυρτιά της Κύπρου, βουή της Κύπρου
στις ρίζες σου βρήκαν αδελφωμένο καταφύγιο
φίδια, πουλιά και καρδιοκτύπια». σ13

Στην ίδια συλλογή στο «Θρήνος της Αφροδίτης στον νεκρό Άδωνι», είναι διάχυτη η τρυφερότητα και ο αισθησιασμός γι αυτό που αγαπήσαμε και χάθηκε και που είναι πάντοτε παρόν.

«Ό,τι αγαπώ γεννιέται αδιάκοπα, ό,τι αγαπώ βρίσκεται στην αρχή του πάντα»
Ο. Ελύτης

Μέσα από την ανάμνηση και τη παρουσία του πριν ο πόνος ξεπερνάει σύνορα,
δίνει νόημα στις αισθήσεις, ξυπνάει τα ανθρώπινα, γίνεται δημιουργία, ζωή...

«Περπατούσαμε στην αμμουδιά και ψιλόβρεχε
και δίπλα γράφονταν μια ιστορία.
Περπατούσαμε με γυμνά πόδια μέσα στο όνειρο και στη σιωπή
Τέλος αγκιστρωθήκαμε σ' ένα κομμάτι
Ανάμεσα σε χώμα και θάλασσα.
Και τώρα εγώ, αιώνια διψασμένη θάλασσα
Και τώρα εσύ, αιώνια νοτισμένο χώμα.
...Κι εγώ με το κεφάλι σου στα γόνατά μου
Θα γράφω τραγούδια.» σ.21

..«ξαφνικά θα 'θελα δυο φτερούγες να σ' ακολουθήσω
πάνω σε μια άσπρη άμμο χωρίς τέλος
και χωρίς περιθώρια». σ.25

Και πιο κάτω στην ίδια πάλι συλλογή ο μεστός, στοχαστικός λόγος της ποιήτριας,
με ειρωνεία διακριτική σαν χάδι ανάλαφρο, εξακολουθεί να διεισδύει ανύποπτα
σ' όλο το βάθος και στη σκέψη μας.

Ο ίδιος τόνος που προβληματίζει, η ίδια στυφή γεύση της έκφυλης φυλακισμένης
πραγματικότητας που όμως δεν αφήνεται να την σέρνουν ομφαλοσκόπιοι και
δειλοί.

Τη λεβεντιά του Θησέα, του Προμηθέα, του Έλληνα το μεγαλείο καλούμαστε να
επανακτήσουμε και να ορθωθούμε κόντρα στους ισχυρούς και κόντρα στα
αλλόκοτα.

«Ο Κρέων έπαιξε την παρτίδα του σωστά.
Τώρα η Αθηνά τον στεφανώνει
Με κλάδους ελιάς όπως συνηθίζεται.
Λίγο πιο κει ο Προμηθέας είναι απασχολημένος
Με το πληγωμένο σηκώτι του.
Μη διστάζεις λοιπόν πια!
Άρπαξε τη δάδα των λευκοντυμένων παρθένων
Και βάλε μια κι έξω φωτιά στο βωμό της Πυθίας
Που μεθοκοπάει σαν σύγχρονη πόρνη.
Έτσι θα δικαιολογήσεις τουλάχιστο το μύθο
Του Μινώταυρου, που τόσο μας κυνηγά». σ.42

«Η βροχή καλοδεχούμενη κι ακίνδυνη.
Την τύψη όμως τη στριμώξαμε
Όπως στριμώχνουμε συνήθως την ποίηση
Σε μια γωνιά πλάι σε κρυστάλλινα βάζα».σ29

Σχεδόν τα ίδια ποιητικά μοτίβα κυριαρχούν και στη συλλογή «Ο κύκλος της καταγγελίας», όπου με απλότητα και πάλι, μεσότητα, οξυδέρκεια και λυρισμό συνταιριάζει η Έλλη Παιονίδου το μύθο, τα στοιχεία της φύσης, τα πρόσωπα, την ιστορία, τις μνήμες, τα ανάγει σε σύμβολα, τους δίνει δικαιώματα, κραυγάζουν και κατηγορούν για την ύβρη και το άδικο που συντελέστηκε και συντελείται ακόμα στο νησί μας.

Η Αροδαφνούσα που κεντάει ακόμα στα χρώματα του λευκαρίτικου, οι θυγατέρες

της Σαλαμίνας και της Έγκωμης, γυναίκες διπλωμένες στα δυο, κοιτάζουν χωρίς να βλέπουν, ανασαίνουν χωρίς ανάσα, βαφτισμένες καθημερινά στη θλίψη και τη σιωπή, χωρίς όνομα, δίχως όψη, μοίρα πικρή της Ρωμιοσύνης.

« Τ' όνομα Μαργαρίτα και θλίψη και Σιωπή...» σ.20

«Τ' όνομά μου Μαργαρίτα, και Σαμπφώ και Τρικυμία
σε θάλασσες που ξέχασαν τ' όνομά τους
σε γυναίκες που ξέχασαν την όψη της ανατολής
και τριγυρίζουν από σκέψη σε σκέψη, από κορφή σε βότσαλο
σέρνοντας πίσω τους δυο δυο, τρία τρία
τα έμβρυα που δε γέννησαν, ούτε θα γεννήσουν ποτέ.
Τ' όνομα μου, τ' όνομά μου, γραμμένο σε τρεις εκδόσεις θανάτου,
Μαργαρίτα».σ.21

Ο ήλιος, τα πηγάδια, ο κορυδαλλός, ο Ταύγετος, τ' αστέρια, βιώνουν τ' άρωμα της πληγωμένης αξιοπρέπειας, τη φωτιά και την κούραση, ενώ παράλληλα μετασχηματίζουν τη στάχτη σε δύναμη και αναγεννιούνται.

«Οι άλλοι, έξω απ' τον πτοίχο, ξεχάσανε το χρώμα του κορυδαλλού
και το άρωμα της πληγωμένης αξιοπρέπειας
στηλώνοντας το βλέμμα πάνω σε μαύρους κορμούς κυπαρισσιών
ό, τι απόμεινε από την φωτιά και την κούραση».σ.26

«Και τότε μίλησε η ψυχή του πιο μακρινού αστεριού.
Ξεσκονίστε τα παλιά λυτρωτικά μοιρολόγια
που τα θάψατε μαζί με την όμορφη σας γλώσσα
από παράλογη συστολή». σ.35

Εκεί που στερεύουν τα ανθρώπινα και στεγνώνουν οι ευαισθησίες, και όπου οι άνθρωποι μελανουργούν ανεξίτηλα, αναλαμβάνει η τέχνη να εξαγνίσει τ'ανομολόγητα και με την ετυμηγορία του λαού ν' αποφανθεί πως «νήσος τις έστιν...»

«Ανοίγω την ποίησή μου σεντόνι διάπλατο
να σκεπάσω του λαού μου το θρίαμβο
μην τον ιδεί μοίρα κακή και τον ζηλέψει.
Ο λαός μου έβγαλε σήμερα την ετυμηγορία του
Η ελιά κι ο κέρδος είναι αιωνόβια». σ.44

Οι μυρωδιές και τα χρώματα της φύσης εξακολουθούν να διαπνέουν στις σκέψεις και τους προβληματισμούς της επόμενης συλλογής «τραγούδια του χαμένου δίοσμου».

Η δομή, η τεχνική και ο τύπος της συλλογής με τους σύντομους πυκνούς νοηματικά στίχους, την υπέρβαση των γραμματικών κανόνων και την απουσία κεφαλαίων γραμμάτων, σου δίνει την αίσθηση του λειψού, του ατέλειωτου και του παράλογου υποδηλώνοντας το σπάσιμο στα δυο, το μοιρασμένο χρώμα, τη μοιρασμένη μας ψυχή.

Ο δυόσμος γίνεται ένα με τον άνθρωπο και θυμάται τα πικρά που επέφεραν οι εισβολείς και σφαδάζει μέσα του, μνησιπήμων πόνος, όμως αρνείται να συμβιβαστεί, αναμετριέται με την οικτρή πραγματικότητα, εμμένει στη γη της Μόρφου, της Κερύνιας, χαμογελά και τραγουδάει.

«χαμογελούσανε κι οι δυο μες στη φωτογραφία
(ο φωτογράφος ήξερε καλά να λέει αστεία)
χρόνια χαμογελούσανε, στον τοίχο αγκαλιασμένοι
μέχρι που μπήκε ο χαλασμός, μέχρι που μπήκαν ξένοι.

Τώρα η φωτογραφία τους καταμεσής στο δρόμο
(το χέρι προστατευτικά της ακουμπάει στον ώμο)
πάει η φωτογραφία πια, σκισμένη, πατημένη
μα εκείνο το χαμόγελο πεισματικά πώς μένει...» σ.6

Η ποιήτρια συνεχίζει να καταθέτει, στην ίδια συλλογή, με τη λεπταίσθητη συνείδησή της στην κατανόηση και διαμόρφωση του κόσμου, αγγίζοντας ευαίσθητες χορδές και βοηθώντας τον καθένα μας να βγει έξω από το παραπέτασμα των προσωπικών του αισθήσεων. Έτσι γινόμαστε κοινωνοί του πόνου της μάνας του αγνοούμενου, το μόνο ίσως που της έχει απομείνει και που τον προστατεύει να μην τον κηλιδώσουν βλέμματα κι ανάσες ξένες.

Δεν υπάρχει ψυχή, δε βρίσκονται άνθρωποι, έφυγαν ένας αέρας οι άνθρωποι κατά το Σεφέρη, σιωπή μαρμαρωμένη από το κούρσεμα του θυμαριού, το μάδημα της θάλασσας, τα κομματιασμένα όνειρα των ξενιτεμένων προσφύγων.

«τρεις χρόνους τον αναζητά με την καρδιά μολύβι
τον τέταρτο στη μοίρα της, σαν τόσες άλλες, σκύβει.
Μα στο τραπέζι σάν τή δείς μια θέση να κρατά...
«για τόν ξενιτεμένο μου...» σου λέει, κι' αλλού κοιτά».σ.7

« ...η ρήγαινα μαρμάρωσε. Με ποιον να κουβεντιάσει...»σ.13

Ο Ελύτης στο «Ανοικτά χαρτιά» τονίζει την νιότη της ψυχής που μένει ανέπαφη από τον καταλύτη χρόνο λέγοντας πως κάθε μέρα αισθάνεται ακόμα μια ρυτίδα στο μέτωπο και μια ρυτίδα λιγότερη στην ψυχή.

Ο πόλεμος γλύπτει αυτός των ανθρώπων παράφορος, μέσα από την πέννα της Έλλης Παιονίδου, στιγματίζει ανεξίτηλα τα όνειρα των κοριτσιών, το σκίρτημα του έρωτα, τ' άσπρα ταξίδια που πλάθονταν με τόση δύναμη και σιγουριά.

«Πως σε περίμενε, έρωτα, μ' ολάνοιχτα τα χέρια.
Σε στόλιζε στον ύπνο της λεμονανθούς κι' αστέρια
Για δες την, σαπιοκάραβο, και που να πάει ν' αράξει
Γριά, που μόλις έκλεισε σήμερα τα δεκάξη...»σ.16

Η ζωή μας κάμωμένη από ώρες. Ώρες στη στενότητα ενός εικοσιτετράωρου και στην ευρύτητα των αιώνων. Ώρες που ξεδιπλώνονται σιγά-σιγά και μυστικά μέσα από συμβολισμούς όλων των εποχών και των μορφών, για να δηλώσουν με τόνο ερωτισμού, λιτότητας και ευαισθησίας, τις ανησυχίες της ποιήτριας, τις έγνοιες, τους στοχασμούς, τα ερωτηματικά, τους προβληματισμούς της.
Ώρες πραγματικές που λειτουργούν λυτρωτικά στη συλλογή με τον ομώνυμο τίτλο «Ώρες», και που ο ρόλος τους ξεκινά από την 6^η ώρα του πρωϊνού ως την 5^η ώρα της νύχτας.

Η ποιήτρια αρνείται πεισματικά να συμβιβαστεί με τον αδυσώπητο χρόνο που φεύγει εγωιστικά, θυμοσοφεί και φιλοσοφεί για καθημερινά, υπαρξιακά κενά, τον εγκλεισμό και την αναπόφευκτη πολλές φορές υποταγή σ, αυτόν, το θάνατο, το σκοτάδι. Το αιώνιο και ακαθόριστο θέμα της ειμαρμένης που έντονα αγγίζεται από την αρχαιότητα και κύρια από τους τραγικούς ποιητές δεν μπορούσε να μην απασχολήσει τους στίχους της Έλλης Παιονίδου, μαζί και οι καθημερινές πικρές γεύσεις των απογοητεύσεων, το κενό, η συναισθηματική αναληγσία, το ανικανοποίητο και ανεκμετάλλευτο των απλών στιγμών, η καχυποψία, αλλά και η ελπίδα, το όμορφο τα παιχνιδίσματα και τα καμώματα.

« Τα μυστικά σφαλίσαμε στον αμφορέα τον αττικό.
Ούτε παράπονα ούτε σκέψεις πια...
Την ώρα τούτη λευτερώνονται οι ψυχές.
Ούζο κι ελιά της Μυτιλήνης
Και στο γραμμόφωνο ένας ήσυχος λυγμός.»σ.36

«Άραγε πόσο θα κρατήσει ο Άδωνις Μια άνοιξη Ένα
σφίξιμο του χεριού
Σαν θάσαι σίγουρος, φοβάμαι θα είναι αργά».

«Μούσες και νύμφες κι Ώρες και Νηρηίδες.
Ποτάμια σκοτεινά, κλαδιά κι αστέρια.
Χάδι του φεγγαριού και σιγανό κλάμα των φύλλων.
Κλωστές βροχή στα σκαλοπάτια, από νερό κι ασήμι.
Μια παρουσία και μια ερημιά. Βυθίζομαι.»σ.42

«Γυρίζουν τα κεφάλια τα ηλιοτρόπια
και ψιθυρίζουν προσευχές υποταγής.
Αφέντης κι υπηρέτης ενός πάθους.
Αλοίμονο σ, αυτούς όπου έβαλαν σκοπό τους
Σκοπό να μην έχουν κανένα.»σ.26

«Κοιμάται το βουνό κι η θάλασσα το νανουρίζει.
Κι εσύ που μένεις άγρυπνος μετράς
της Άρκτου την υπομονή.
Αγγίζεις τα μαλιά της νύχτας
Κι ανατριχιάζουν τ, αμπελόφυλλα
Τ' αηδόνια κάνουν έρωτα στον ουρανό
Κι εγκυμονούν οι σαύρες.»σ.46

«Μεσάνυχτα κι ο σαπφικός λυγμός
λογχίζει το σκοτάδι.
Αναζητά το ταίρι του ο λεμονανθός»σ.48

«Πόσο κρατά τούτη η στιγμή Αιώνια
Κι αμέσως το κατώφλι του αύριο.»σ.48

«Έχασα το μυαλό μου μέσα στα καμώματά σου, αυγή.
...
Αρώματα βασιλικού και διόσμου
Ένα λεπτό, θ' ανοίξω πια την πόρτα μου.»σ.56

«Διαμάντια από δροσιά κρέμονται στις πευκοβελόνες.
Η Περσεφόνη δραςκελά τη νύχτα.
Τα βότσαλα βρεγμένα, νυσταγμένοι
Φαροφύλακες τα βράχια.
Η ορχήστρα στη σκηνή. Όλοι στη θέση τους.
Πρώτο βιολί, και δεύτερο, και βιόλα.
Σε λίγο θα φανεί ο μαέστρος.
Ανοίγουν οι παλάμες για το χειροκρότημα.
Έτοιμοι... Πάμε!»σ.58

Σχεδόν τα ίδια ποιητικά μοτίβα ενυπάρχουν και στην συλλογή «Κλεψύδρα».
Ο τίτλος από μόνος του παρασέρνει σε μια αναμέτρηση με το χρόνο και πάλι,
αναμέτρηση όμως πιο σοβαρή και δυναμική, αφού η ποιήτρια πατά σταθερά πια
και αλιεύει από τις μνήμες, τα οράματα, τον έρωτα, την πατρίδα, τη λογική, το
φως για να χαράξει πορεία πλεύσης.
Με τόνο παιχνιδιάρικο και με λεπτό, πετυχημένο χιούμορ, δίνει χρώμα
αντίστασης στα πεπερασμένα, βυθομετράει το παρελθόν για να τροφοδοτήσει το
παρόν και το μέλλον.

«Πάρε το χέρι μου να συνεχίσουμε.
Δυο φάροι φωτεινοί μπροστά μας
Και πίσω τα ερπετά
άστα να σέρνονται
στα αποτυπώματά μας.»σ.9

«Να μην είναι ο καθρέφτης μου διάφανος
παρά σαν ίσος προς ίσον
να μου στρέφει το βλέμμα.
κι' όταν ανοίγω το στόμα
να βγαίνει η δική μου φωνή
και όχι αυτή των προγόνων και των απογόνων μου
των πεθαμένων». σ.16

«Η δική μας Πατρίδα, καρφάκι στον χάρτη
Δώστε χέρι να το συγκρατήσουμε.
Αν γκρεμιστεί θα χαθούμε μαζί της.»σ.17

«Μην ισχυρίζεσαι λοιπόν πως στέρεψε η πηγή.
Μήπως τα δάκτυλα σου ξέμαθαν να σκάβουν»σ.18

«Έτσι λένε. Η αγάπη
φυσάει ζωή και στο μάρμαρο.
Μήπως είναι γι' αυτό
που τα μάρμαρά μας αργοπεθαίνουνε
μήπως είναι γιατί
ξεχάσαμε πώς αγαπάνε»σ.32

Και πάλι στο «Ανοιχτά χαρτιά», ο Ελύτης δηλώνει πως προτιμάει ένα μάτι που γύρισε πολλά μέρη και παρέμεινε παρθένο, παρά ένα παρθένο μάτι που δεν πήγε πουθενά. Κάτι ανάλογο τονίζει και η Έλλη Παιονίδου στην ίδια συλλογή.

«Εκείνο το φιλί που δεν της έδωσες
είναι χίλιες φορές πιο αμαρτωλό
κι άντε να το τσακώσεις να το τιμωρήσεις».σ.46

«Οι στίχοι που δεν γράψαμε στην εφηβεία
ταμπουρωμένοι πίσω από τα τραύματα
της τρυφερής πατρίδας
συνωμοτούν, ζητούν εκδίκηση» σ.64

Αδέκαστος κατήγορος, συνήγορος και κριτής των πράξεών μας είναι ο ίδιος ο εαυτός μας και δεν μπορεί να ξεφύγει κανείς από αυτόν.

«Θα βαδίσω ξυπόλυτη. Από τις πληγωμένες μου φτέρνες
σιωπηλά θα εισχωρήσει κι'αδίσταχτα
ο τέτανος της λογικής.
Στα κλαδιά θα κυλήσει και στα παρακλάδια των νεύρων
Κάθε πόρο επαφής με τα έξω θα κλείσει.
Εκ των έσω λοιπόν έσεται η καταδίκη» σ.52

Οι ποιητικές διαδρομές και οι αναζητήσεις της ποιήτριας συνεχίζονται και στην επόμενη συλλογή με τον τίτλο «Διαδρομές». Μια περιδιάβαση στις ατραπούς της μνήμης, λιτή, απέρριπτη, με αδιόρατη αίσθηση λεπτού και πάλι, αλλά πικρού χιούμορ. Μία ήπια κατάδυση στον κόσμο γνωστών, επώνυμων, αγαπημένων προσώπων, όπως του Ν. Βρεττάκου ή του κύπριου ζωγράφου Αδαμάντιου Διαμαντή, η οποία θα δώσει χρώμα και αλλιώςτική διάσταση στο κύλισμα του χρόνου.

Η Έλλη Παιονίδου προσπαθεί να ανιχνεύσει ποικιλόμορφα και ρεαλιστικά τ'ανεξερεύνητα της ψυχής, ν'ανακαλύψει το ουσιώδες και να το κρατήσει έξω από τη φθορά και τη ματαιότητα για να καταλήξει τελικά στο «ποιητικώς ζειν» και στην κατάθεση του στη ζωή μας. Αυτό το «ζειν» που με την κασμογονική του δύναμη μας κάνει να νιώθουμε πνευματική ηδονή, και που μας οδηγεί, σύμφωνα με τον Ελύτη προς το Φως το φυσικό που είναι ο Λόγος και το Φως το Άκτιστο που είναι ο Θεός.

Η ποιήτρια με νήμα το όνειρο πλέκει στο υφάδι της ποίησης, στεναγμούς, κενά και ξεστρατίσματα, απολιθώματα, μυστήρια και αποτυχίες.

«Να υφάνω λέξεις από νήμα ονείρου
βοήθησέ με Σαπφώ
εσύ κατέχεις τα μυστήρια
της νύχτας και του χρόνου.

Απολιθώματα ακούσιων στεναγμών
Ήχοι λινοί και δρόσος
Κουδούνια σε γλαυκήν εσπέρα.
Γόρδιοι της μνήμης ατραποί»...σ.9

«Κάθε που παίρνω μονοπάτι
πίσω στις εκβολές της μ' οδηγεί
δώσαμε τη ζωή μας για τ' ανούσια
πήραμε τη ζωή μας απ' τα ξένα.

Εσύ προσκυνητή που δεν προσκύνησες
Τριάκοντα αργύρια ή τυράννους
Ίσως σκοντάψεις κάποτε στο χνάρι μου.
Εγώ δεν θάμαι πια μα ακόμα θάμαι.

Και πάλι η Ποίηση με στέμμα θα περάσει.»σ.15

Πικρή η μοναξιά κι οδυνηρή, σ' έναν κόσμο συναλλαγής και αλλοτρίωσης.
Οι πιο κάτω στίχοι της ποιήτριας μας δίνουν μια αίσθηση από το Σεφέρη
«καθένας χωριστά ονειρεύεται και δεν ακούει το βραχνά των άλλων» και το
Βρεττάκο «...δεν έχει που να αφήσει το παιδί της» σ.20

«Μόνος γεννήθηκες. Το φως οδυνηρό
πρώτη σφραγίδα μοναξιάς» σ.20

Την ευτυχία συγκροτούν στιγμές απλές, καθημερινές, ψηφίδες χρονικές, για
τούτο πρέπει να τις γευόμαστε σαν να 'ναι οι τελευταίες. Αντιμέτωπιση που μας
πάει δειλά σε γεύσεις επικούρειας φιλοσοφίας.

«Κάθε πρωί να λες είναι το τελευταίο.
Το δισκοπότηρο του ήλιου να στραγγίξεις
Μέχρι τον πάτο.

...
Οι Μάγοι ακολουθούνε πλάνο αστέρι». Σ.17

Το τελευταίο ποίημα της συλλογής με τον τίτλο «Απολογισμός», αποπνέει καθαφική ευθύνη, σφερική ενοχή, μεταπολεμική εμπορευματοποίηση των σχέσεων, προβληματισμό και εξομολόγηση για όσα απέμειναν, για όσα αφήσαμε να μας απομείνουν.

«Το νεογνό ροδάκινο χνούδιασε ντροπαλά.
Την τρυφερή του χούφτα σφίγγει
στην κληματαριά το πρώτο φύλλο.
Μάρτιος κιόλας.

Δήμευσαν τη ζωή μου σε υπαίθριαν αγορά
κι εγώ παθητικός θεατής ανιαρών
κι ανίερων συναλλαγών στην τρίτη θέση.

Τώρα εκπρόθεσμα διεκδικώ χαμόγελα
με κάλπικα που μου αποσπάσανε νομίσματα
(αμάγαμα πίστης και πειθαρχίας).

Θα επιστρέψω, οφειλέτης τυπικός,
λιωμένα χρόνια, χάρτινα φτερά
λέξεις ασπόνδυλες και ένοχες σιωπές». σ.69

Η ποίηση της Έλλης Παιονίδου είναι μία κατάθεση ψυχής σε όλες τις ανθρώπινες αλήθειες. Δεισδύοντας κάποιος στο δικό της ποιητικό χώρο, γίνεται κοινωνός του μυστηρίου, της μαγείας, του πόνου, της αναζήτησης, της ασκήμιας, του παλέματος, για να αναδυθεί στο τέλος προς το φως που είναι και η λύτρωση.

Χρυσούλα Αλεξάνδρου
Φιλολόγος
Λεμεσός 2002

(Παρουσίαση του ποιητικού έργου της Έλλης Παιονίδου, στην εκδήλωση του Κυπριακού ΠΕΝ, που ετοίμασε προς τιμή της).